

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1045/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-219/24-T

Název	Mateřská škola Zelená 73/A, příspěvková organizace
Sídlo	Zelená 1258/73a, 709 00 Ostrava-Mariánské Hory
E-mail	zelena73@seznam.cz
IČO	70 984 191
Identifikátor	600 144 330
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Olga Besedová
Zřizovatel	Statutární město Ostrava, Městský obvod Mariánské Hory a Hulváky
Místo inspekční činnosti	Matrosova 2697/14a, Ostrava-Hulváky Zelená 1258/73a, Ostrava-Mariánské Hory
Inspekční činnost na místě	15. 4. 2024 – 17. 4. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Zelená 73/A, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Předškolní vzdělávání je uskutečňováno celkem v osmi třídách na dvou místech poskytovaného vzdělávání. Pět tříd, z nichž jedna je určena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, se nachází v budově na ulici Zelená 1258/73a v Ostravě-Mariánských Horách. Tři třídy, z nichž jedna je rovněž určena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, je na adrese Matrosovova 2697/14a, Ostrava-Hulváky. V době inspekční činnosti se v mateřské škole vzdělávalo celkem 162 dětí, z nichž jedno nedosáhlo tří let věku, 27 dětem byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby a 17 dětí mělo odlišný mateřský jazyk.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve funkci od roku 2016. V průběhu svého působení aktualizovala vizi rozvoje školy, stanovila reálné cíle a společně s ostatními zaměstnanci pracují na jejich naplňování. Některé kompetence ředitelka delegovala na své dvě zástupkyně. Hospitační a kontrolní činnost provádějí pravidelně, nicméně nastavená četnost nepřináší odpovídající obraz o poskytovaném vzdělávání. Účinnosti přijímaných opatření není věnována náležitá pozornost.

Více zdroje financování umožňuje realizaci školního vzdělávacího programu ve stanoveném rozsahu. Škola je zapojena do projektové činnosti, získané prostředky využívá zejména na financování školní asistentky a na pořízení digitálních učebních pomůcek podporujících rozvoj informatického myšlení a digitálních kompetencí dětí. Vedení školy průběžně vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro vzdělávání a usiluje o jejich zkvalitňování. Prostředí a vybavení školy se postupně inovuje a modernizuje (např. celková renovace školní zahrady pracoviště Zelená).

Vzdělávací proces v běžných třídách, který doplňovaly asistentky pedagoga a školní asistentka, byl zajištěn dostatečným počtem kvalifikovaných pedagogů. Přítomné asistentky podporovaly práci učitelek a kooperovaly s nimi při vzdělávání dětí. Personální obsazení speciálních tříd bylo nedostatečné. V každé třídě pracovala jedna učitelka s asistentkou pedagoga. Zejména v jedné ze tříd neprobíhal efektivní vzdělávací proces z důvodu omezených kompetencí asistentky pedagoga a absence druhé učitelky. Nastavení přímé pedagogické činnosti nebylo vždy efektivní. Překrývání učitelek ve třídách se realizovalo pouze na pobyt venku a nadbytečně zasahovalo do doby, kdy děti již odpočívají. Ve třídách, kde pedagogicky působí ředitelka školy a její zástupkyně, nedochází k souběžnému působení dvou učitelek v dostatečném rozsahu.

Škola věnuje pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, zohledňuje zájem pedagogů i potřebu školy. Informace získané z dalšího vzdělávání mezi sebou pedagogové sdílí, ale jen částečně využívají v praxi. Kromě jednání pedagogické rady, které se konají za přítomnosti učitelek z obou pracovišť, jsou svolávány i pravidelné či operativní porady pedagogů na jednotlivých pracovištích. Ze zápisů z jednání bylo zřejmé, že pedagogové hodnotí např. průběh vzdělávání ve svých třídách nebo řeší organizaci připravovaných akcí pro děti. Scházela však metodická doporučení, která by vedla ke zkvalitnění pedagogické práce.

Děti byly při realizovaných činnostech přiměřenou formou poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví, upozorňovány na možná rizika. Opatření školy k předcházení úrazům dětí jsou adekvátní, úrazovost dětí je minimální. V době inspekční činnosti byly vchody do

budov zajištěny proti vstupu cizích osob a zároveň proti svévolnému odchodu dítěte z mateřské školy.

Stravování dětí zajišťuje školní jídelna v požadovaném rozsahu. Při přípravě jídel je zohledňován současný trend pestré a nutričně vyvážené stravy s vysokým podílem ovoce a zeleniny, a to s ohledem na plnění výživových norem pro školní stravování. Od rána mají děti ve třídách v nabídce dostatek ovoce a připraven pitný režim po celou dobu pobytu. Individuálně přistupuje školní jídelna ke stravování dětí, jejichž zdravotní stav to vyžaduje. Účastí v dotačních programech zajistilo vedení školy několika dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí úhradu školního stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací proces byl inspekčním týmem sledován napříč oběma místy poskytovaného vzdělávání. Již od ranního příchodu dětí jim byly v některých třídách učitelkami nabízeny částečně řízené, didakticky zacílené, tematicky propojené činnosti, které byly zaměřeny např. na rozvoj jemné motoriky, předmatematické dovednosti, tvořivost a zrakovou percepci. Ve většině tříd byl dětem ponechán dostatečný prostor pro volnou hru dle vlastního zájmu, děti měly možnost rozvinout námětové hry se sociálním učením i hry konstruktivní. Při řízených činnostech učitelky zařazovaly frontální formu práce pouze pro třídní rituály a seznámení s tématem dne. Při vzdělávacích aktivitách byly děti vhodně rozděleny do menších skupin, v nabízených činnostech se mohly v průběhu dne prostřídat. Méně často však byly plánovány aktivity vedoucí ke spolupráci nebo k podpoře přirozeného zájmu dětí o pokusy a objevování. Střídáním pestré škály metod a průběžnou motivací se učitelkám dařilo udržet pozornost dětí i jejich aktivní zapojení. Převažovala však jednotná úroveň obtížnosti, při realizaci vzdělávací nabídky učitelky dostatečně nezohledňovaly dosažené znalosti, schopnosti a dovednosti zaznamenané v rámci pedagogické diagnostiky, ani široké věkové složení dětí.

Do speciálních tříd jsou děti zařazovány na základě doporučení školského poradenského zařízení. Individuální logopedická činnost a reedukace je v těchto třídách realizována každodenně. Tyto činnosti byly ucelené, zahrnovaly všechny jazykové roviny i oslabené dílčí funkce osobnosti dítěte. Ojedinele, z důvodu vysoké absence dítěte, nebyla dostatečně zajištěna podpůrná opatření (vhodný náhradní komunikační systém). Vzdělávání v obou speciálních třídách mělo značně odlišnou úroveň. Jedna třída se vyznačovala klidnou pracovní atmosférou podpořenou vzájemnou spoluprací učitelky a asistentky. Ve třídě mezi pedagogy byly jasně rozděleny role a kompetence. Vzdělávací činnosti byly vhodně diferencovány dle věku a schopností jednotlivých dětí. Důraz byl efektivně kladen na činnostní učení. Ve speciální třídě na druhém místě poskytovaného vzdělávání panovala často mezi dětmi nepohoda umocněná nepřiměřeným hlukem, který nebyl pedagogy korigován. Vzhledem k přítomnosti zastupující asistentky pedagoga nebyla mezi pedagogy jasně určená pravidla, což děti evidentně zneužívaly. V ranních hodinách, kdy učitelka s dětmi prováděla individuální reedukaci, byly částečně řízené činnosti nevhodně ponechány pouze v kompetenci asistentky pedagoga, která naplno projevenou hyperaktivitu dětí nezvládala. Tyto projevy dětí se objevovaly v průběhu celého dopoledne a negativně ovlivňovaly vzdělávací proces. Ani učitelkou zvolená frontální metoda práce nezvýšila zájem dětí a jejich míru soustředění. Vzhledem ke speciálně vzdělávacím potřebám těchto dětí je žádoucí nabízet dětem činnosti, metody a formy dle jejich individuálních schopností.

Učitelky zařazovaly do denního programu pohybové aktivity, které zpravidla zahrnovaly motivovaná přirozená cvičení, zdravotní cviky a pohybové hry. Celková zdatnost a obratnost

byla rozvíjena také při pobytu venku. Škola je v rámci podpory zdravého životního stylu zapojena do projektu Děti na startu, jenž je zaměřen primárně na předškolní děti, jejich fyzickou aktivitu a probouzení radosti z pohybu.

Hodnocení dopoledních aktivit probíhalo převážně na úrovni pocitů dětí při pobytu ve škole. Učitelky jen ojediněle využívaly při poskytování zpětné vazby směrem k dětem prvky formativního hodnocení, které by vyzdvihlo konkrétní pokroky jednotlivých dětí. Takto nastavený systém neposkytuje dostatečné informace o úspěšnosti snažení dětí i atraktivitě a efektivitě nabízených činností.

Škola respektuje individuální potřebu relaxace a odpočinku dětí všech věkových kategorií. Těm s nižší potřebou spánku byl nabízen jiný klidný program místo odpočinku na lehátku. Na základě analýzy záznamů o průběhu vzdělávání v třídních knihách bylo zjištěno, že některé třídy, včetně nejmenších dětí, se velmi často spojují. Tento jev je důsledkem podhodnoceného počtu pedagogů a nevhodně nastavené organizace v případě pracovní neschopnosti pedagogů.

Úroveň vzdělávání v jednotlivých třídách školy je velmi nesourodá a vyžaduje důsledné metodické vedení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované výsledky vzdělávání odpovídaly dílčím cílům stanoveným ve školních vzdělávacích programech. Děti se orientovaly v prostředí školy, komunikovaly bez zábran s vrstevníky, učitelkami, asistentkami i ostatními zaměstnanci školy. Učitelky ve většině tříd vytvářely pro děti příležitosti k vyjadřování svých názorů, myšlenek a sdílení zážitků ze školy i domácího prostředí. Byla patrna cílená práce s nastavenými pravidly, starší děti je již přirozeně dodržovaly. Dětem s odlišným mateřským jazykem není v současné době poskytována dostatečná podpora pro rozvoj jejich komunikace v českém jazyce. Úroveň pasivní a především aktivní slovní zásoby je u jednotlivých dětí odlišná. Inspekčním týmem nebyla zaznamenána jakákoliv individuální práce s těmito dětmi v průběhu celého dne.

V některých třídách bylo patrné vedení dětí ke správným návykům sebeobsluhy, sedu či držení psacího náčiní. Na pracovišti Matrosova byla míra podpory samostatnosti dětí při stolování výrazně omezena nevhodně nadměrnou aktivitou nepedagogického personálu.

Pedagogové průběžně ověřují úroveň vzdělávacích výsledků dětí, avšak tato zjištění nevyužívají v přípravách na vzdělávání. Záznamové archy pedagogické diagnostiky neobsahují možné postupy vzdělávání při nerovnoměrném vývoji dětí. Nedocházelo tak k plnohodnotné diferenciaci nabízených aktivit a individuální podpoře potenciálu jednotlivých dětí.

Spolupráce školy s vnějšími partnery je pestrá a vhodně doplňuje vzdělávací proces dětí. Ty navštěvují např. knihovnu, dopravní hřiště, tělocvičnu či středisko volného času. Škola organizuje také výlety do blízkého okolí Ostravy, např. na Jarošův statek, do Valašského muzea v přírodě. Klienti blízkého charitního domu docházejí číst dětem pohádky, ony je zase potěší připraveným kulturním programem.

Komunikace mezi pedagogy a zákonnými zástupci dětí byla inspekčním týmem vnímána jako partnerská. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, ale nevyužívají ji. Škola pravidelně organizuje tematické mimoškolní akce pro děti a jejich zákonné zástupce, účast na nich je však minimální.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2018 došlo ke zřízení jedné speciální třídy na pracovišti Matrosovova a na pracovišti Zelená byla z původních dvou speciálních tříd ponechána pouze jedna.
- Ředitelka se řídila doporučením z poslední inspekční zprávy a přijala opatření pro větší zabezpečení budovy na Matrosovově ulici. Ve spolupráci se zřizovatelem došlo k významné rekonstrukci školní zahrady na pracovišti školy Zelená.
- Přetrvává nadměrné spojování tříd, zejména v odpoledních hodinách a ne vždy jasně vymezené kompetence u asistenta pedagoga, což mělo vliv na jeho spolupráci s učitelkou.

Silné stránky

- Obohacování vzdělávacího programu nabídkou výletů a exkurzí pro děti. (4.2)
Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Časté spojování tříd v důsledku nedostatečného personálního zabezpečení negativně ovlivňuje u dětí pocit bezpečí a klidu. (1.4)
- Řídící a kontrolní systém vykazuje dílčí nedostatky v oblasti metodického vedení pedagogů včetně jejich vzájemné spolupráce. (2.1)
- Poskytování zpětné vazby s prvky formativního hodnocení dětí není ještě vždy přirozeným jevem v jednotlivých třídách. (4.3)
- Nejednotné vedení diagnostických záznamů a absence závěrů či postupů pro podporu vývoje dítěte nemohou být využity jako východisko při plánování diferencované vzdělávací nabídky. (5.1)
- Nedostatečná podpora pro rozvoj českého jazyka u dětí s odlišným mateřským jazykem. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvážit personální posílení speciálních tříd a eliminovat spojování tříd.
- Posílit kontrolní a hospitační činnost u všech pedagogů včetně jejich metodického vedení ve prospěch zkvalitňování vzdělávání.
- Vytvořit a užívat metodický materiál zaměřený na podporu rozvoje českého jazyka u dětí s odlišným mateřským jazykem.
- Zaměřit metodické vedení pedagogů mj. na plánování a realizaci diferencované vzdělávací nabídky, poskytování zpětné vazby dětem pomocí formativního hodnocení, sjednocení evaluace vzdělávání.
- Doplnit diagnostické záznamy o postupy a závěry v případě nutné zvýšené podpory dítěte, využívat je při plánování a realizaci diferencované vzdělávací nabídky.
- Rozšířit vzájemné hospitace učitelek, které budou vhodným prostředkem pro sjednocení či podporu vzdělávacího procesu.

- Upravit rozvržení přímé pedagogické činnosti v rámci efektivního překrývání učitelek v době řízených činností.
- Podpořit samostatnost dětí při stravovacích sebeobslužných dovednostech.
- Inspirovat se v mateřských školách obdobného typu, jak zapojit zákonné zástupce do vzdělávacího procesu a společných akcí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce dalšího rozvoje školy ze dne 28. 8. 2022
2. Školní vzdělávací program č. j.: MSZ/080/2022
3. Záznamy z hospitační činnosti ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
4. Záписы z jednání pedagogické rady ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
5. Udělení výjimky zřizovatelem z počtu dětí na školní rok 2023/2024
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
7. Diagnostické záznamy a portfolia dětí ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
8. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vzhledem k dosaženému vzdělání a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (vzorek)
10. Dokumentace vztahující se k finančním a materiálním podmínkám školy pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
11. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví dětí při poskytování vzdělávání vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
12. Dokumentace vztahující se ke školnímu stravování za leden až březen 2024 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka

Bc. Ludmila Kubicová, kontrolní pracovnice

2. 5. 2024